

14.11.2016

Sj/1

§ 992

V 30.11.2016, Valtuutettu Ilkka Taipaleen valtuustoaloite työllisyyden tukemisesta Kuusamon mallin mukaisesti

HEL 2016-004459 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Ilkka Taipaleen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 09 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi
Anna-Maija Aalto, palvelupäällikkö, puhelin: 310 36369
annamaija.aalto(a)hel.fi

Liitteet

1 Taipale Ilkka ym. valtuustoaloite Kvsto 13.4.2016 asia 13

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Ilkka Taipale ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunginhallitus ryhtyisi välittömästi Kuusamon mallin mukaisiin toimiin työmarkkinatuen kuntaosuuden vähentämiseksi. Kuusamon kaupunki maksaa avustusta työnantajille, jotka tarjoavat työtä pitkäaikaistyöttömille, joiden työmarkkinatuesta Kuusamon kaupunki maksaa kuntaosuuden.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa elinkeino-osaston selvityksiin ja toteaa että Helsingillä on työmarkkinatuen kuntaosuuden vähentämiseksi käytös-

sään Kuusamon mallin kaltainen Helsinki-lisä. Tämän lisäksi Helsingillä on käytössä on joukko muita toimenpiteitä kuntaosuuden vähentämiseksi. Näin ollen Kuusamon malli ei tuo uutta kaupungin nykyiseen työllisyydenhoidon keinovalikoimaan.

Kuntia kannustetaan työmarkkinatuen kuntaosuudella pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseen. Työmarkkinatuki on Kelan maksama työttömyysturvan muoto, joka on suunnattu työttömälle, joka tulee ensi kertaa työmarkkinoille tai joka ei ole ollut riittävän pitkään töissä täyttääseen työssäoloehtoja sekä työttömälle, joka ei voi enää saada perus- tai ansiopäivärahaa enimmäisajan täytyttyä. Vuoden 2015 alussa voimaan tullessa uudistuksessa kuntien maksamaa työmarkkinatuen kuntaosuutta nostettiin ja laajennettiin uusiin työttömien ryhmiin, jolloin Helsingin maksuosuuden piiriin tuli noin 3 000 uutta ihmistä. Toukokuussa 2016 Helsinki maksoi 50 tai 70 prosenttia 11 458 pitkäaikaistyöttömän työmarkkinatuesta. Kaupungin arvioidaan maksavan työmarkkinatuen kuntaosuutta vuonna 2016 yhteensä yli 60 miljoonaa euroa. Helsingin maksuosuuden nousuun vaikuttaa edellä kuvatun lakimuutoksen lisäksi pitkittyneestä taantumasta johtuva vaikea työllisyystilanne: helsinkiläisten pitkäaikaistyöttömien määrä on yli nelinkertaistunut vuodesta 2008 ja pitkäaikaistyöttömien määrä kaikista Helsingin työttömistä oli syksyllä 2015 lähes 40 prosenttia. Työttömyyden kasvu selittyy tällä hetkellä nimenomaan pitkäaikaistyöttömyyden yleistymisellä.

Kuntaosuuden maksaminen katkeaa henkilön osallistuessa työhön, koulutukseen, työkokeiluun tai kuntouttavaan työtoimintaan ja päättyy neljäksi vuodeksi, kun henkilö on ollut vähintään 6 kuukautta työssä tai palkkatukityössä. Kuusamo aloitti kuntaosuuden pienentämiseen tähtäävän menettelyn marraskuussa 2015. Kelan tilastoinnin mukaan kunnan maksama osuus työmarkkinatuesta on pysynyt käytännössä ennallaan.

Helsingillä on työmarkkinatuen kuntaosuuden vähentämiseksi käytössä Kuusamon mallin kaltainen Helsinki-lisä. Tätä pitkäaikaistyöttömien ja nuorten työllistämistä tukevaa työllisyydenhoidon kuntalisää on maksettu työnantajille vuodesta 1998. Alun perin vain säätiöille ja yhdistyksille suunnattua Helsinki-lisää ryhdyttiin vuonna 2007 maksamaan myös yrityksille. Harkinnanvaraista tukea maksetaan työnantajalle, joka palkkaa yli 300 päivää passiivista työmarkkinatukea saaneen, eli työmarkkinatuen kuntaosuuden piirissä olevan helsinkiläisen, tai 18–29-vuotiaan, joka on ollut kuusi kuukautta työttömänä. Helsinki-lisänä maksettava tuki on sekä määrältään että kestoaltaan Kuusamon työnantajille maksamaa korvausta suurempi. Helsinki-lisä tähtää työmarkkinatuen kuntaosuuden pienentämiseen, minkä lisäksi tuen tärkeitä tavoitteita ovat työllistämisen lisääminen, työpaikkojen luominen sekä siirtymien edistäminen välityömarkkinoilta avoimille työmarkkinoille tai tut-

kintoon johtavaan koulutukseen. Vuonna 2015 Helsinki-lisää maksettiin 3,6 miljoonan euron määrärahasta 245 työnantajalle 707 ihmisen palkkakustannuksiin. Koska Helsinki ei voi työllistää kaikkia kaupungin pitkäaikaistyöttömiä kaupunkiorganisaatioon, on yritysten, yhdistysten ja säätiöiden kannustaminen työpaikkojen tarjoamiseen pitkäaikaistyöttömille tärkeä osa Helsingin työllisyyskehitystä. Kaupunki pyrkii lisäämään Helsinki-lisän käyttöä ja markkinoi tukimahdollisuutta aktiivisesti työnantajille. Kaupunginhallitus on edellyttänyt päätöksessään HEL 2015-006992 T 01 02 00 00 Helsinki-lisän arviointia ja raportointia syksyllä 2016. Arvioinnissa tulee kiinnittää erityistä huomiota lisän vaikuttavuuden arviointiin työllisyyden hoidossa.

Helsinki-lisä jaetaan EU:n ryhmäpoikkeusasetuksen ja kansallisen palkkatukilainsäädännön noudattamiseksi ensisijaisesti yrityksille suunnattuun Rekrytointitukeen sekä yhdistyksille ja säätiöille suunnattuun Työllistämistukeen, sillä edellä mainitut säännökset rajoittavat Helsingin mahdollisuuksia maksaa palkkatukea elinkeinotoimintaa harjoittaville työnantajille. Rekrytointitukea maksetaan 500 euroa kuukaudelta rekrytoinnista syntyviin muihin kuin palkkakustannuksiin kuuden kuukauden ajan. Enintään 800 euron suuruista Työllistämistukea maksetaan muille kuin elinkeinotoiminnan harjoittajille palkkakustannuksiin enintään kahdeksalta kuukaudelta. Työllistämistukea maksetaan myös yrityksille, kun ne palkkaavat vajaakuntoisen työntekijän. Lisäksi työnantajia kannustetaan 1500 euron rekrytointipalkkiolla, joka maksetaan, jos työsuhde jatkuu vähintään vuoden määräaikaisena tai toistaiseksi voimassa olevana. Helsinki-lisällä työllistynyt on myös oikeutettu käyttämään kaupungin tarjoamia koulutuksia Helsinki-lisä-tukijakson aikana, mikä edistää osaamisen vahvistumisen myötä työsuhteen jatkumista tai uuden työn löytymistä. Kuusamon maksama tuki on enintään palkattavasta henkilöstä maksettavan työmarkkinatuen kuntaosuuden suuruinen ja tukea maksetaan työssäoloehdon täyttymiseen asti.

Helsinki-lisää ei tule pitää välittömänä ratkaisuna kaikkien pitkäaikaistyöttömien tilanteeseen. Pitkään työttömänä olleet henkilöt tarvitsevat usein henkilökohtaista ohjausta ja polkua, joka alkaa kuntouttavasta työtoiminnasta ja mahdollisesti jatkuu työkokeilujen ja palkkatuetun työn ja/tai koulutusten kautta työmarkkinoille. Kaupungin työllisyyspalveluissa panostetaan suoran työllistämisen ja työnantajien rahallisen avustamisen lisäksi työttömien koulutukseen, valmennukseen ja erilaisiin työllisyyttä edistäviin projekteihin. Lisäksi työllisyyskehityksen osana tehdyn yritysryhmittymisen avulla pyritään ratkaisemaan kohtaanto-ongelmia ja löytämään kaupungin työllisyyskehityksen asiakkaille työtä suoraan yrityksistä. Käynnissä on myös Työrasti Helsinki -hanke, jonka tarkoituksena on 30–54-vuotiaiden yli 300 päivää passiivista työmarkkinatukea saaneiden, erityisesti ilman ammattia olevien, helsinkiläisten pääsy töihin avoimille työmarkkinoille tai pitkäkestoiseen koulutukseen, se-

kä Euroopan sosiaalirahaston rahoittama Hankinnoista duunia -hanke, jossa lisätään työllisyyttä edistävien hankintakriteerien käyttöä kaupungin hankinnoissa. Työllistämisehdolla tuetaan heikossa työmarkkina-
asemassa olevia alle 30-vuotiaita, pitkäaikaistyöttömiä, ikääntyneitä, maahanmuuttajia ja vammaisia työllistymään yrityksiin. Helsinki selvittää parhaillaan kaupunginhallituksen linjauksen mukaisesti myös mahdollisuuksia vähentää pitkäaikaistyöttömyyttä ja tehostaa työttömien työllistämistä yhdessä yksityisen sektorin kanssa esimerkiksi käyttäen hyväksi vaikuttavuusinvestoimista ja tulosperusteista valmennusta. Helsinki maksaa lisäksi työllisyydenhoidon määrärahoista kaupungin osuuden palkkakustannuksista, kun yli 300 päivää työmarkkinatukea saanut työtön työllistetään palkkatukijaksolle kaupunkiorganisaatioon. Vuoden 2015 aikana kaupungin virastoissa aloitti palkkatukityön yhteensä 969 työtöntä helsinkiläistä.

Kuten edellä on esitetty, Helsingillä on työmarkkinatuen kuntaosuuden vähentämiseksi käytössään Kuusamon mallin kaltainen Helsinki-lisä. Tämän lisäksi Helsingillä on käytössä on joukko muita toimenpiteitä kuntaosuuden vähentämiseksi. Näin ollen Kuusamon malli ei tuo uutta kaupungin nykyiseen työllisyydenhoidon keinovalikoimaan.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Ilkka Haahtela, maahanmuutto- ja työllisyysasioiden päällikkö, puhelin: 09 310 25565
ilkka.haahtela(a)hel.fi
Anna-Maija Aalto, palvelupäällikkö, puhelin: 310 36369
annamaija.aalto(a)hel.fi

Liitteet

1 Taipale Ilkka ym. valtuustoaloite Kvsto 13.4.2016 asia 13

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia